

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/123/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123385982
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6123385982.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ladislava Mejstříka, členov senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX. XX. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa rodičov, matka: C. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., E. XXXX, s adresou doručovania F., G. XX a otec: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom tamtiež, obaja zastúpení JUDr. Radkou Rešutíkovou, advokátkou so sídlom D. D., H. X, za účasti starej matky maloletého dieťaťa: B. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom F., B. XXX a starej matky maloletého dieťaťa: D. B., nar. XX. XX. XXXX, D. F., G. XX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno, o návrhu právnej zástupkyne rodičov na rozšírenie styku rodičov s maloletou, o návrhu rodičov maloletej na odňatie maloletej zo starostlivosti B. B. a zverenie maloletej do starostlivosti rodičov a o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno na nariadenie neodkladného opatrenia na rozšírenie styku rodičov s maloletou, o návrhu starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým maloletá bude zverená do jej dočasnej starostlivosti; na odvolanie starej matky maloletého dieťaťa B. B. proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno č. k. 8P/86/2023-324 zo dňa 28. 05. 2024, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil B. B., prípadne komukoľvek, kto má maloletú A. aktuálne v starostlivosti povinnosť odovzdať ju do dočasnej starostlivosti jej rodičov. Rodičom maloletej uložil povinnosť zabezpečiť dieťaťu riadnu všestrannú starostlivosť, zdržať sa užívania alkoholu, prípadne iných návykových látok, zdržať sa akéhokoľvek konania, ktorým by mohli ohroziť zdravý všestranný vývin maloletej, jej zdravie, prípadne život a podrobiť sa kontrole Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno a v rámci tejto kontroly umožniť kedykoľvek vstup do svojho obydľia. Súd zároveň uložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno povinnosť námatkovo kontrolovať ako rodičia vykonávajú osobnú starostlivosť o maloletú a vždy ku koncu kalendárneho týždňa zaslať súdu písomnú správu o výsledkoch požadovaných kontrol. Ďalším výrokom súd konštatoval, že dochádza k zmene uznesenia tamojšieho súdu č. k. 8P/77/2023-18 zo dňa 23. 08. 2023 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 14CoP/50/2023-70 zo dňa 29. 09. 2023 a uznesenie tamojšieho súdu č. k. 8P/86/2023-141 zo dňa 07. 12. 2023 tak, že nariadené neodkladné opatrenia sa rušia. Ďalším výrokom zamietol návrh rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadali rozšíriť styk s maloletou A.. Tiež konštatoval, že nezačína konanie o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny na nariadenie neodkladného opatrenia na rozšírenie styku rodičov s maloletou A.. Súd zamietol návrh starej matky D. B. na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zverenia maloletej A. do jej dočasnej starostlivosti. Posledným výrokom súd rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Svoje rozhodnutie súd zdôvodnil s poukazom na ust. § 324, § 325, § 329 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 360, § 363 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), resp. poukázal na čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a základné zásady v čl. 5 písm. a/ až c/ zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Tiež poukázal na čl. 1, 3, 5, 9 Dohovoru o právach dieťaťa (vyhlásený pod č. 104/1991 Zb.). V odôvodnení uznesenia uviedol, že nastala závažná zmena pomerov, na základe ktorej zmenil, resp. zrušil predchádzajúce dočasné opatrenia ohľadom starostlivosti o maloletú A., keď v súčasnej dobe rodičia sú schopní sa o dieťa osobne postarať, vynaložili úsilie na zabezpečenie bytu, ktorý je vzhľadom na zdravotný stav maloletej A. vyhovujúci a tiež súd konal na základe doporučenia kolízneho opatrovníka, resp. správ jednotlivých ošetrojúcich lekárov a pediatričky maloletej A.. Súd konštatoval, že v minulosti na základe neodkladného opatrenia bola maloletá A. zverená do dočasnej starostlivosti starej matky B. B., a to z toho dôvodu, že medzi rodičmi maloletej došlo ku konfliktu, otec maloletej bol vo väzbe, resp. následne bol právoplatne odsúdený pre násilný trestný čin. Rodičia v tom čase nezvládli starostlivosť o maloleté dieťa. Vo veci samej sa vedie konanie o zverenie maloletej A. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov B. B. a jej manžela, avšak súd na rozhodnutie vo veci potrebuje vykonať rozsiahlejšie dokazovanie, a to aj formou znaleckého posudku, aby mal jednoznačne preukázané, či rodičia maloletej A. sú schopní v budúcnosti sa o dieťa riadne starať, resp. prichádza do úvahy zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd mal tiež preukázané, že rodičia maloletej si prostredníctvom zamestnávateľa matky, Železnice Slovenskej republiky, zabezpečili samostatné bývanie v 3-izbovom byte, ktorý je primeraným spôsobom zariadený a hygienicky vyhovuje aj z hľadiska zdravotných problémov maloletej A.. U tejto bolo diagnostikované kožné ochorenie, ktoré pretrváva v podstate od roku 2024, pričom maloletá A. bola viackrát hospitalizovaná, či už v zdravotníckom zariadení v D., ale aj v zariadení v D.. Počas starostlivosti o maloletú A. zo strany starej matky dochádzalo medzi ňou a rodičmi maloletého dieťaťa ku konfliktom, najmä v čase preberania maloletej za účelom stretávania sa rodičov s dieťaťom. Aj tieto konflikty podľa názoru lekára môžu prispievať k tomu, že maloletá A. má dlhodobé zdravotné problémy a jej vnímanie konfliktných situácií môže ovplyvňovať aj jej zdravotný stav. Hoci bol otec maloletej právoplatne odsúdený za vyhrážanie sa a násilné správanie voči matke maloletého dieťaťa, rodičia napriek tomu žijú v spoločnej domácnosti, snažia sa predísť akýmkoľvek konfliktom a navyše u otca je nariadený probačný dohľad, doteraz bez zistenia porušenia uložených zákazov (najmä požívanie alkoholických nápojov). Pri viacnásobných kontrolách Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno bolo zistené, že rodičia sa venujú starostlivosti o maloletú, zabezpečujú jej liečbu, dodržiavajú pokyny lekárov, perú prádlo maloletej a dezinfikujú byt, v ktorom sa od mája 2024 po nariadení neodkladného opatrenia, ktorým súd zveril maloletú do ich osobnej starostlivosti, nachádzajú. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie neodkladným opatrením zveril maloletú A. späť do osobnej starostlivosti rodičov a uložil im obmedzujúce opatrenia, ktoré prostredníctvom opatrovníka maloletého dieťaťa bude kontrolovať formou požadovaných správ, zamietol preto návrh rodičov na rozšírenie styku s maloletou A., ako aj návrh druhej starej matky D. B. na dočasné zverenie maloletej A. do jej starostlivosti.

2. Proti tomuto uzneseniu podala podľa obsahu odvolanie stará matka B. B.. Svoje podanie adresovala Najvyššiemu súdu SR ako sťažnosť, avšak podľa obsahu po postúpení veci okresnému súdu považoval túto prvoinštančnú aj odvolací súd za odvolanie proti uzneseniu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie a maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti rodičom. V tomto písomnom podaní opakovane z jej pohľadu opísala stav, na základe ktorého jej dňa 23. 08. 2023 neodkladným opatrením bola zverená vnučka dočasne do osobnej starostlivosti. Poukázala na to, že matka maloletej A. (jej nevesta) nie je podľa nej spôsobilá dcéru vychovávať, v minulosti užívala drogy, mala sklony k sebapoškodzovaniu. Aj otec maloletej, jej syn, nie je schopný sa o dieťa starať, nakoľko bol odsúdený za trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa dopustil na matke maloletého dieťaťa. Počas jej dočasnej starostlivosti bol upravený aj styk rodičov s maloletou A., avšak pri odovzdávaní dieťaťa dochádzalo ku konfliktným situáciám, keď rodičia dieťaťa ju obviňovali zo zanedbania výchovy maloletej A., aj keď sa o ňu ako stará matka príkladne starala a zabezpečovala jej všetky potreby. Podľa nej Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne neprístupuje k prípadu nestranne, pretože od kedy bola A. v jej opatere, kontrolovali len jej domácnosť, a to, ako sa o maloletú stará. Keď bola A. pri rodičoch, tak tam kontroly nikdy nevykonávali s odôvodnením, že cez víkendy nepracujú. Podľa starej matky, pokiaľ bola A. u svojich rodičov, jej zdravotné problémy sa zhoršovali. Sama pritom iniciovala vyšetrenie maloletej v nemocnici v D., kde táto bola následne hospitalizovaná. Napriek tomu súd jej maloletú A. odobral zo starostlivosti a zveril ju neodkladným opatrením do dočasnej opatery rodičom. Z týchto dôvodov jej nie je zrejmé, prečo prvýkrát súd rozhodol o tom, že maloletú A. jej zveril dočasne do výchovy a teraz zas rozhodol o tom, že výchova bude prebiehať u rodičov. Poukázala tiež na skutočnosť, že matka maloletej A. je opäť tehotná a má

pochybnosti, ako budú rodičia zvládať výchovu A., keď sa im narodí ďalšie dieťa. Podľa nej má maloletá A. v jej rodine vytvorené ideálne podmienky na zdravý rast a vývin.

3. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

4. Pri nariadení neodkladného opatrenia vychádzal súd zo zásad, ktoré umožňujú súdu rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný jeho okamžitý zásah. Jedná sa o výnimočné opatrenie a súd pri rozhodovaní vždy prihliada na to, aby prípadným vyhovením návrhu nedošlo k neprimeranému zásahu do práv dotknutých osôb. Na tieto okolnosti je potrebné obzvlášť prihliadať pri rozhodnutiach týkajúcich sa maloletých detí, kde súd prihliada v prvom rade na ich záujmy, a teda musí zvažovať, či bez takéhoto rozhodnutia hrozí ujma práve na ich strane. Tiež je potrebné zdôrazniť, že v konaní o nariadení neodkladného opatrenia sa nevykonáva dokazovanie v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní a stačí len tzv. osvedčovanie.

5. Tak ako na to poukázal súd prvej inštancie, v tomto prípade sa vedie základné konanie, kde súd bude rozhodovať o zverení maloletého dieťaťa do výchovy rodičov, resp. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Je zrejmé, že v tomto prípade súd už nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú A. do osobnej starostlivosti starej matky. V tom čase existovali pre takýto postup a rozhodnutie dôvody a súd sledoval najlepší záujem maloletého dieťaťa. Vo veci samotnej doteraz rozhodnuté nebolo, pričom súd prvej inštancie poukazuje na potrebu rozsiahlejšieho dokazovania, a to aj formou znaleckého posudku, aby mal jednoznačne zistený skutočný stav vecí a mohol posúdiť, aké výchovné prostredie pre maloletú A. bude najvhodnejšie. Konštatoval však, že od poslednej úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu nastala zmena, keď rodičia maloletej vyriešili svoje osobné problémy a hoci otec maloletej A. bol právoplatne odsúdený, naďalej žijú v spoločnej domácnosti a snažia sa vytvárať čo najlepšie podmienky pre to, aby spoločne mohli vychovávať maloletú dcéru. Matka maloletej pracuje, má k dispozícii 3-izbový byt, primerane zariadený a po nariadení neodkladného opatrenia mal aj odvolací súd preukázané zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, že obaja rodičia sa snažia riadnym spôsobom vychovávať maloleté dieťa, zabezpečujú jej pomoc pri zvládaní zdravotných problémov a rešpektujú príkazy a odporúčania lekárov tak, aby sa maloletá A. čo najskôr uzdravila. Tiež otec maloletej rešpektuje obmedzenia, ktoré mu plynú z probačného dohľadu, keď doteraz pri jednotlivých kontrolách nebolo zistené, že by požíval alkoholické nápoje. S prihliadnutím na jednotlivé správy, ktoré boli súdu zaslané a s ktorými sa odvolací súd oboznámil, je zrejmé, že po nariadení neodkladného opatrenia, keď je maloletá A. v starostlivosti oboch rodičov, títo sú schopní zabezpečovať všetku starostlivosť tak, aby to bolo v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

6. Aj odvolací súd má za to, že v prvom rade rodičia sa majú starať o výchovu dieťaťa, zabezpečovať jeho základné potreby a zdravý vývoj a pokiaľ obidvaja rodičia preukázali momentálne tieto schopnosti a nebolo možné o tomto rozhodnúť v základnom konaní vzhľadom na predpokladaný rozsah dokazovania, odvolací súd sa stotožnil s tým, že bolo možné situáciu riešiť nariadením neodkladného opatrenia. Aj keď stará matka maloletej A. vo svojom odvolaní vyjadrila pochybnosti, či rodičia zvládnu starostlivosť o dieťa, jej závery neboli konkrétne ničím podložené, naopak či už prvoinštančný súd alebo aj odvolací súd mali k dispozícii lekárske správy, ako aj správy kolízneho opatrovníka, ktorý intenzívne vykonáva dohľad nad maloletou A.. Z týchto dôvodov potom odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

7. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP a konštatoval, že žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá.

8. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).